

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ¼ leta 90 Din, za ½ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v torek, dne 8. januarja 1935.

Štev. 3.

Nasprotnikom gospodarskega sveta

V zadnjem času je bilo objavljenih v slovenskih listih več člankov, da so gospodarski sveti odveč, ker da bi ustanovitev teh svetov neizogibno dovela do škodljivih kompetenčnih bojev med političnimi zakonodajnimi telesi in gospodarskim svetom. Neki list pa se je celo povzpela do te trditve, da zahtevajo ustanovitev gospodarskega sveta le gospodarski diletanti, in to le iz slabo ali nič prikriti želje, da bi zadovoljili svojim osebnim ambicijam. Misel o gospodarskem svetu da je iznašel nekdo, ki bi rad prišel v ta svet, če že ne kot predsednik, pa vsaj kot izvedenec, da bi dobival primerne dnevnice.

Jasno je, da ne moremo slediti nizki argumentaciji lista, ki vidi v vsakem predlogu le skrivne osebne želje ambicioznih ljudi. Po tem argumentu je sploh vsak zastopnik napačen, kajti kje je zastopnik, v katerega ne bi hotel zaiti kakšen ambiciozen član? Koliko pa je tudi tistih mož, ki bi se branili dnevnice, če bi jim bile te dosegljive! Takšna argumentacija zato pač ne zasluži posebnega odgovora, razen če ima kdo posebno veselje, da se bori z demagoškimi argumenti. Vendar pa moremo tudi v tej stvari opozoriti na staro resnico, da namreč ravno javni delavci iz gospodarskih krogov najmanj zaslužijo očitke, da delajo zaradi dnevnice, ker so danes edino še v gospodarskih javnih zastopih častna mesta neplačana.

Ne moremo pa se na tem mestu spuščati tudi v razpravo o sicer zanimivem vprašanju, kdo je gospodarski strokovnjak in kdo gospodarski diletant, dasi bi razprava o tem vprašanju prav gotovo dala čisto druge rezultate, na kakršne pa je mislil častivredni pisec članka: »Proč z gospodarskimi diletantii!« Prav skromno bi pa vendarle pripomnili, da očitke gospodarskega diletantizma prav gotovo ne more zadeti one praktične naše gospodarje, ki so dvignili vse naše gospodarstvo, ki z uspehom upravljajo milijonska premoženja in ki so se v vsaki dobi, pred-, med- in povojni, izkazali kot strokovnjaki svoje stroke. Prav iz teh vrst pa je tudi bila naglašena potreba po ustanovitvi gospodarskega sveta.

Očitek, da zahtevajo ustanovitev gospodarskega sveta le diletanti, se je torej zrušil nad glavo avtorja nesrečnega očitka in pod prahom teh ruševin naj še enkrat preudari svoj očitek, da spozna, kako zelo ga je polomil s svojim očitkom.

Mного več upoštevanja pa zasluži ugovor proti gospodarskim svetom, češ, da bi ti takoj zašli v kompetenčne boje s političnimi parlamenti. Samo žal je napravil nasprotnik gospodarskih svetov to napako, da je čisto pozabil na razlog, ki je dovedel do predloga o ustanovitvi gospodarskih svetov. Ta razlog nikakor ni specifično jugoslovanski ali slovenski, temveč je splošno evropski in je nastal v vseh državah, v katerih so politični parlamenti zaradi strankarskih skrbí pozabili na gospodarske potrebe dežele. Ker se politični parlamenti niso zadostno bavili z gospodarskimi vprašanji, zato je nastala zahteva po gospodarskih svetih. In da je bila ta zahteva najbolj glasno poudarjena baš v dobi gospodarske krize, je tako naravno, da bolj biti ne more.

Zato ne gre tu za kompetenčne spore, ki bi šle nastali, temveč za kompetenčne spore, ki so že nastali. Gospodarski krogi namreč ne uvidevajo potrebe, da o vseh gospodarskih vprašanjih odločujejo le politični krogi, zlasti ne, ko so ti že dokazali, da tudi najbolj strogo gospodarska vprašanja rešujejo le iz političnih vidikov, pravilneje: strankarskih vidikov. Gospodarski krogi hočejo, da o gospodarskih vprašanjih sami odločajo, in tudi tedaj, če posegajo ta vprašanja že na politično polje. Katero vprašanje pa danes pri vsesplošni vladi politike ni politično!

Ugovor, da so za strogo gospodarska

vprašanja poklicane razne gospodarske organizacije, ne drži, kajti te smejo samo dati svoja mišljenja, a ni noben parlamentarni zastopnik in nobena državna upravna instanca obvezana, da ta mišljenja tudi upošteva. Zahteva gospodarskih krogov pa je, da oni soodločno sodelujejo pri reševanju gospodarskih vprašanj in zato je nastala in je morala nastati zahteva po

gospodarskem svetu.

Zahteva po gospodarskem svetu pomeni končno tudi protest proti neupoštevanju zahtev gospodarskih krogov, ki so morali neenkrat konstatirati, da propada vse gospodarstvo, ker se vsa vprašanja rešujejo le iz strankarskih vidikov. Naj se na to ne pozabi in potem bo tudi zahteva po gospodarskem svetu prav pojmovana.

Gostinski odsek Zbornice konstituiran

Pomemben govor predsednika Jelačina o nalogah novega odseka

V soboto je bil pomemben dan za našo Zbornico, ko se je konstituiral novi odsek Zbornice, gostinski odsek. Z imenovanjem novega odseka bo delo Zbornice izpopolnjeno, zlasti njeno delo za dvig tujskega prometa.

Z odlokom trgovskega ministra Demetrovića z dne 8. decembra, ki pa je bil Zbornici dostavljen šele mnogo kasneje, so bili imenovani v novi gostinski odsek ti gospodje:

Ciril Majcen, restavrater v Ljubljani,
Maks Dolničar, kavarnar v Ljubljani,
Anton Hafner, gostilničar iz Dvora pri Škofji Loki,
Fran Sušteršič iz Zapuž pri Št. Vidu,
Lavoslav Bučar, restavrater iz Kostanjevice,
Avgust Dolinšek, gostilničar iz Ilrstnika,
Matija Goričar, restavrater iz Mozirja,
Josip Berlić, restavrater iz Ptuja,
Stefan Čoh, restavrater iz Rogaške Slatice,
Fric Zemljič, hotelir iz Maribora.
Za njih namestnike pa so bili imenovani:
Geza Vezir, gostilničar iz Martjanec pri Murški Soboti,
Leopold Zupančič, gostilničar iz Ljubljane,
Jernej Černe, hotelir iz Ljubljane,
Pavel Olip, restavrater iz Lesca pri Bledu,

Ivan Škrilj, gostilničar iz Dol. Logatec,
Vojko Šribar, restavrater iz Litije,
Josip Zumer, hotelir iz Celja,
Franc Retzer, gostilničar iz Sv. Lenarta v Slov. Goricih, in
Karl Pojbič, gostilničar iz Dol. Lendave.

Na podlagi tega dekreta se je sestal v soboto, dne 5. t. m. novi gostinski odsek k svoji prvi seji, da se na tej konstituirana in si določi smernice za svoje novo delo.

Pozdravni govor predsednika Ivana Jelačina

V svojem govoru je dejal zbornični predsednik med drugim:

Zbornica je že pred dvema letoma, ko je sestavljala svoja pravila, predvidela ustanovitev posebnega gostinskega odseka, da ustvari s tem posebnem forum za vsa strokovna vprašanja, ki se tičejo gostinstva, zlasti pa v zvezi s pospeševanjem našega tujskega prometa. To je pač najboljši dokaz, da je bila od nekdaž želja Zbornice in njenega predsedstva, da angažira čim več delovnih moči za pospeševanje našega gostinstva in v njegovo zaščito. Ta želja Zbornice pa ni nastala samo zaradi velikega števila gostinskih obratov na zborničnem področju, temveč tudi iz spoznanja, da preživlja gostinstvo danes veliko dobo transformacije, ko zahteva duh časa in tempo življenja temeljite reforme, novih oblik in novih naprav. Da te nove naloge pravilno spoznamo in jih strokovno dobro rešimo, je prav posebnega pomena za naš tujski promet.

Delokrog gostinskega odseka

Je zelo obširen in po čl. 18 zborničnih pravil spada tudi v delokrog odseka: zaščita in pospeševanje gostinskih obratov, tehnični napredek gostinstva, izobrazba strokovnega naraščaja, strokovni tisk in propaganda, razstave, priredbe in ustanove za pospeševanje gostinskih strok, obrtna policija in higiena, socialno zavarovanje,

trošarinske in taksne zadeve, tarifne zadeve, tujski promet, zdravilišča in letovišča, vozni red, carinske in prometne olajšave za pospeševanje tujskega prometa, tujsko-prometna statistika in nadzor nad gostinskimi združenji.

Že ta kratek obris nalog dokazuje, da čaka gostinski odsek mnogo dela. Dosedaj so to delo opravljali z uspehom Vaši zastopniki kot člani trgovskega in obrtnega odseka in nebroj predlogov, ki so jih podali, so zgovoren dokaz, da je Zbornica tudi pred ustanovitvijo posebnega odseka posvetila ugostiteljstvu posebno pažnjo. Prepričan sem, da se bo to delo sedaj še bolj intenzivno nadaljevalo. O tem sem zlasti prepričan, ker vidim med imenovanimi člani značilne javne delavce iz vrst naših strokovnih organizacij, tako predsednika Zveze združenj gostilničarskih obrtov g. Cirila Majcena in bivšega predsednika Zveze gostilničarskih združenj g. Zemljiča, našega bivšega zborničnega svetnika g. Bučarja, nadalje banovinskega svetnika g. Goričarja in druge. Tudi krajevna razdelitev mandatov imenovanih novih zborničnih svetnikov je tako srečna, da je tudi ona jamstvo za uspešno delo novega odseka.

Zbornica je predvidevala ustanovitev posebnega gostinskega odseka tudi zato, da bodo mogli zastopniki gostinskih podjetij v koordinaciji z že obstoječimi odseki tem intenzivneje opravljati funkcije zborničnega delokroga.

Naloge novega odseka.

Znano Vam je, da je naloga zbornice zastopati, ščititi in pospeševati vse v njej zastopane panoge gospodarstva, upoštevaje pri tem občne koristi narodnega gospodarstva ne samo na svojem področju, marveč tudi na področju vse države. Že ta določba člana 3 zborničnih pravil jasno zahteva smernice Vašega bodočega delovanja. Vaše delovanje v Zbornici se ne sme usmerjati v vidu ekskluzivističnih tendenc, ki bi poznale samo gostinska podjetja in negirale vse ostalo, marveč mora biti skladno z interesi trgovine, obrtništva in industrije ter s splošnim napredkom gospodarskega blagostanja. Tu je težišče Vašega dela. To je bistvena in glavna naloga skupne zbornice, ker le v vzajemnosti in skupnosti, v koordinaciji interesov in skladnosti nastopanja gospodarskih strok in stanov vidim poročilo za našo bodočnost in za napredek gospodarstva. To prosim, da blagovolite imeti pri vseh Vaših razpravah in pri oblikovanju Vaših sklepov vedno in povsod pred očmi. To je ono, kar sem Vam hotel kot zbornični predsednik, ki sem doživel in preživel že mnogo gospodarskih bojev, položiti na srca in kar Vas prosim, da uvažujete kot geslo svojega bodočega udeleževanja v Zbornici.

Prepričan sem, da prihajate v zbornico z mnogo dobre volje, z občutkom resnične potrebe, da doprinesete vsak s svojim strokovnim znanjem, ki ga mu je obogatila dragocena praksa življenske izkušnje, da se zbornično delovanje izpopolni ter poglobi in zagotavljam Vas, da si bo zbornično predsedstvo prizadevalo, da Vaše delovanje vsestransko podpira.

Živimo

v veliki prehodni dobi,

ki jo občutimo vsi, ali vsak stan po svoje. Gostinski obrati navidezno po zbornični

statistiki ne nazadujejo. Mi se dobro zavedamo, da se iz tega ne da delati zaključka, da gostinski obrati nimajo svojih težav in neprilik. Predobro so nam znane posledice, ki jih kažejo izpremenjene prilike v našem gospodarstvu v svojem odsevu na gostinske obrate. Mi vidimo, da zahteva sedanji tok časa novih oblik obratovanja in da so gostinska podjetja postavljena pred alternativo: ali se prilagoditi ali pa bo šel tok časa čez nje. Že v zadnjem poslovnem poročilu sem na seji zborničnega sveta obširno poročal o zadevah gostinskih podjetij in razmotrival posledice padca kupne moči in preorientacije gostov. Tu stojimo pred velikim problemom, ki je organizatornega značaja in kjer igra administrativna intervencija le majhno in podrejeno vlogo.

Omenil sem tedaj tudi čezmerno ustanavljanje novih obratov kot nezdrav pojav, ker je že število dosedanjih obratov preveliko. Že v tem poročilu sem očrtal smernice, v katerih naj bi se gibala v bodoče politika odobravanja novih gostinskih obratov in prepričan sem, da se z mojimi izjavami na tej seji, ki so Vam gotovo znana, načelno v celoti strinjate. Izrazil sem tudi svoje zadovoljstvo glede novih uredb, ki jih je izdalo ministrstvo glede ustanavljanja in ureditve gostinskih obratov in glede dokaza izobrazbe za njihovo opravljanje, ki pomenita na sicer nejasnem horizontu dve svetli točki.

Ugotovil sem tudi, da nas navidez efektne številke letošnje tujske sezone ne smejo zavedati k napačnim zaključkom. Navidezni porast gostov in nočnin je pripisovati izrednim okoliščinam in ni morda posledica normalnega razvoja ali pa stvaren uspeh naše propagande in akvizitorne službe. Čista bilanca našega tujskega prometa pa je v resnici letos mnogo slabše kot prejšnja leta. Ne smemo pa tudi pozabiti, da se odpirajo turizmu vedno širši novi interesantni kraji v naši državi, kjer so cene hrane mnogo nižje kot pri nas in ki postajajo vsled tega vedno uspešnejši konkurenti našim krajem. Imamo računati v doglednem času z vedno močnejšo konkurenco in treba je pravočasno pripraviti in organizirati vse, da jo bomo lahko vzdržali.

Stanje našega hotelirstva je Vam samim najbolj znano in zato ne bom opisoval prizadevanj zbornice, da se najdejo solucije za razbremenitev podjetij, ki so investiralna, kakor tudi za organizacijo novih kreditov, da se omogočijo adaptacije in modernizacije tam, kjer konkurenčnost obratov to neizogibno zahteva. Tudi tu smo postavljeni pred nove važne probleme, ki so bili že doslej opetovano predmet razprav na posebnih konferencah v naši zbornici.

Pripravlja se zakon o turizmu in kraljevska vlada ima pooblastilo za donajanje drugih važnih uredb v interesu gospodarstva. Tu se nam odpira istotako obširno polje dela, kjer hočemo in moramo uveljaviti naše interese. Sosedne zbornice so izjavile nedavno željo, da se omogoči stik zbornic, ki so na vprašanjih tujskega prometa posebno interesirane, in tako namevamo že v toku letošnje zime sklicati v Ljubljani strokovno konferenco zagrebske, splitske in naše zbornice, na kateri se bodo obravnavala vsa vseh in pereča vprašanja našega ugostiteljstva in tujsko-prometne propagande.

Če tako premostrimo obeležje našega gospodarskega stanja raz vidik interesov gostinskih podjetij, vidimo, da Vas čakajo polne roke dela. Pri tem delu se je treba zavedati, da zbornica sama teh vprašanj ne rešuje in reševati ne more, marveč da jih le pripravlja tako, da jih oblasti, v katerih pristojnost spadajo, lahko rešijo. Uspeh zborničnih prizadevanj je zato odvisen od težine argumentov zborničnih nasvetov in predlogov, od točnosti podatkov in prepričevalnosti navedb, ki jih vsebujejo zbornične spomenice. Zato je v interesu dosege uspehov, da ostanemo pri vseh svojih predlogih realni, stvarni in objektivni, da ne identificiramo osebnih interesov posameznika z načelnimi vprašanji in s sploš-

Otvoritev tretjega kolodvora v Mariboru

V nedeljo, dne 6. januarja se je slovesno otvorilo in blagoslovilo novo železniško postajališče na Tezmem pri Mariboru. S tem je Maribor dobil svoj tretji kolodvor, ki bo za nadaljnji gospodarski razvoj predmestnih naselij na desnem dravskem bregu izredne važnosti. Prizadevanja za tezenski kolodvor segajo že dvajset let nazaj v predvojno dobo. Že leta 1913. so imeli zbranih 3000 kron ter obljubljenih znatnih podpore za novo postajo. Vojna je preprečila izvršitev načrta, ki se je potem v povojni dobi pojavil zopet z vso nujnostjo. V povojnih letih se je iz skromne tezenske vasi razvilo veliko industrijsko predmestje, kjer so se udomačila največja kovinarska podjetja Maribora, se začela naseljevati tekstilna industrija in se je prejšnja vas izpremenila v strnjeno naselje, ki je najzobje povezano z mestom. Zato je naravnost nerazumljivo, da se je vprašanje osebne kolodvora tako zavlačevalo, dasi se je že leta 1920. zopet osnoval akcijski odbor, ki je v kratkem času zbral 200.000 dinarjev, s katerimi bi se že takrat moglo postaviti primerno postajališče. Ker pa je železniška uprava zahtevala zgradbo večjega kolodvora s skladišči, ki bi stal 1 milijon dinarjev, ni prišlo do uresničenja načrta. Pred dvema leti se je zopet osnoval nov odbor, ki je zbral potrebna sredstva, da se je sedaj postavila sicer skromna zgradba, ki pa bo zaenkrat povsem odgovarjala namenu. Veliko zaslug so si za to postajo pridobili poleg krajevnih činiteljev mariborski gospodarski krogi.

Nedeljska blagoslovitev nove postaje je bila zelo slovesna. Izvršil jo je knezoškof dr. Tomazič osebno. Navzočni so bili mariborski župan dr. Lipold, okrajni glavar Makar, poslanca Krejči in dr. Pivko, načelnik gradbenega oddelka žel. direkcije inž. Žakič iz Ljubljane z nekaterimi višjimi železniškimi uradniki iz direkcije, ravnatelj Tujsko-prometne zveze Loos, zastopnik gospodarskih krogov Andrej Oset, predstavniki tezenske industrije in krajevni činitelji. Prvi vlak, ki se je ustavil na novi postaji, je bil ljubljanski osebni vlak ob 9.06 uri.

Zasedanje gospodarskega sveta Balkanskega sporazuma

Na zasedanju Gospodarskega sveta Balkanskega sporazuma so bile izvoljene te sekcije: za trgovsko politiko, za promet, za gospodarsko sodelovanje in za turizmo. Vse seje sveta so tajne, ker so nekatere države izrekle željo, da se razna prometna in trgovinska vprašanja ohranijo v tajnosti, ker sklepi sveta niso definitivni, temveč bosta o njih sklepal št. konferenci v Bukarešti in Ankari. Z njih predčasno objavo bi se moglo skupnemu delu samo škodovati. Grški vladni listi poročajo, da napreduje delo Gospodarskega sveta zelo uspešno.

Tromesečno plačevanje telefonskih pristojbin

Novi trgovinski minister dr. Vrbančič je predložil prometnemu ministru, da bi se v bodoče plačevalo telefonske pristojbine ne več polletno, temveč tromesečno. Prometni minister Vujčić je ta predlog sprejel ter se bo v bodoče taksa za naročnino na telefon pobirala tromesečno.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljeni so konkurzi; posestnika Breraja Antona v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa; trgovca Avgusta Čadeža v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa; družbe Elektroton v Ljubljani, ker se je sklenila prisilna poravnava; trgovca Alfreda Šumija v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa in zapuščine po Amaliji Zorčič v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa.

Potrjena je prisilna poravnava, sklenjena med Elizabet Sturm, lastnico mehanične izdelovalnice pletenin v Poljčah pri Begunjah in njenimi upniki.

Končano je poravnalo postopanje posestnika in tesarskega mojstra Josipa Perkušca v Kranju.

Dr. Matej Pretner, odvetnik:

Italijanski devizni odloki

z dne 8. in 15. decembra 1934

Italijanska trgovinska bilanca je močno pasivna, a v zadnjem času se je zelo poslabšala tudi vsa druga njena plačilna bilanca, ker so se zaradi svetovne gospodarske krize zelo zmanjšale denarne pošiljke italijanskih izseljencev, ker so padli dohodki iz tujskega prometa in ker so se znižali tudi dohodki parobrodskih družb iz prevoza potnikov in blaga. Vse to je imelo za posledico, da je začelo italijanskim uvoznikom primanjkovati deviz in tujih valut za plačilo uvoženega blaga. Zaradi pomanjkanja tujih deviz in valut morajo plačevati v zlatu del uvoza potem Italijanske banke (Banca d'Italia), pri kateri so se zaradi tega zelo zmanjšale zlate in devizne zaloge. To padanje zlatega kritja, ki ogroža že vrednost italijanske lire, hočejo prepričati zadnje stroge devizne odredbe italijanske vlade z dne 8. decembra. Namen teh odredb je:

1. dati javnemu Zavodu za menjavo z inozemstvom (Istituto nazionale per i cambi con l'estero) možnost, da zaseže in pridobi vse obstoječe denarne terjatve (devize) Italijanov proti tujini in njih inozemske vrednostne papirje, vključno italijanske vrednostne papirje, izdane v tujini.

2. zagotoviti imenovanemu zavodu dobavo vseh inozemskih terjatev za blago, izvoženo po 8. decembru 1934 iz Italije, in sredstev za plačevanje.

Za doseg prvo imenovanega namena so bile izdane naslednje določbe.

Vse banke in bankirji, tvrdke (to je trgovci), družbe in juridične osebe, ki so italijanske narodnosti in ki imajo svoj sedež v Italiji ali njenih kolonijah, morajo do 18. decembra 1934 ponuditi potom Italijanske banke zavodu »Istituto nazionale per i cambi con l'estero« in mu na zahtevo prodati ter odstopiti vse svoje terjatve proti inozemstvu (torej tudi terjatve, ki niso trgovinske). Obenem morajo tudi privariti vsi svoje obveznosti proti inozemstvu. Zavod ima nato pravico prevzeti ponujene terjatve v 10 dneh po prijavi ponudb. Prevzete terjatve mora plačati po kurzu borze v Milanu, odnosno če na tej borzi ne kotira dotična valuta, po kurzu prevzete likvidne terjatve na inozemskih borzah; če terjatev ni likvidna ali če še ni dospela v plačilo, se dogovore pogoji odstopa. Le zavarovalna podjetja in podjetja pomorskega prevoza smejo z dovoljenjem finančnega ministra imeti še nadalje inozemske valute, kolikor je to neobhodno potrebno za njih poslovanje.

Vsi italijanski državljanji, ki imajo svoje bivališče v Italiji ali njenih kolonijah so bili dolžni samo naznaniti do 31. decembra 1934 banki d'Italia vse svoje terjatve proti inozemcem.

Do istega dne morajo ti italijanski državljanji (in tudi bankirji, trgovci in juridične osebe italijanske narodnosti) prijaviti svoje inozemske vrednostne papirje — tudi italijanske vrednostne papirje, ki so izdani v inozemstvu, neglede na to, če se nahajajo v Italiji ali so depozitirani v inozemstvu. Če razpolagajo s temi vrednostnimi papirji ali če razpolagajo italijanski državljanji s svojimi terjatvami proti inozemstvu, morajo vsako tako izpremembo naznaniti v 15 dneh banki d'Italia.

Opustitev in neresničnost navedenih ponudb in prijav se kaznuje z zaporom do 1 leta. Opustitev prijave pa je mogoče popraviti z odlomkom finančnega ministra proti odplačilu takse v višini 25 do 45% neprijavljenih vrednosti.

3. Namen, naveden pod št. 2., hočejo doseči določbe:

Javni zavod »Istituto nazionale per i cambi con l'estero« dobi monopol za trgovino z inozemskimi valutami in sploh s sredstvi, ki služijo za plačevanje zunaj Italije. Samo ta zavod sme kupovati in pridobivati devize, menice, plačiljive v inozemstvu, inozemski bančni in državni papirnat denar, realizirati v inozemstvu inozemske vrednostne papirje in inkasirati njih kupone.

Izvoz inozemskih vrednostnih papirjev iz Italije ni dopusten, če ga ni dovolil Istituto nazionale per i cambi con l'estero. — Ta zavod opravlja navedene posle po banki d'Italia in pod njenim nadzorstvom ter pötem naslednjih bank, ki v tem oziru poslujejo kot njene agencije: Banco di Napoli, Banca di Sicilia, Banca Commerciale Italiana, Credito Italiano in Banca di Roma.

Banca d'Italia sme pooblastiti posamezne menjalnice, da menjajo pod njenim nadzorstvom inozemski državni in bančni papirnat ter kovani denar.

Še globokeje v promet posegajo določbe o izvozu blaga iz Italije v inozemstvo.

Vsak izvoz blaga iz Italije, tudi če je izvoznik inozemec in ni trgovec, je dovoljen le pod pogojem, da izvoznik odstopi pötem banke d'Italia, oziroma preje navedenih bank zavodu »Istituto nazionale per i cambi con l'estero« devize, terjatve, sploh inozemska plačilna sredstva za blago, ki ga hoče izvoziti. Temu odstopu terjatve mora biti priložen prepis fakture.

Važno je, da izvoznik ne sme dovoliti kupcu za plačilo kupnine daljšega roka, nego je običajen. Izvoznik pa zamore dobiti od carinskega urada potrebno dovoljenje za izvoz le proti predložitvi potrdila banke, kateri je odstopil svojo dotično terjatve, da ni nobenega zadržka proti izvozu.

Tako bančno potrdilo za izvoz mora izvoznik predložiti carinskemu uradu, tudi če pošlje samo začasno ali v shrambo ali za komisijsko prodajo blago v inozemstvo. V teh primerih mora napraviti izvoznik tudi navidezno fakturo (pro forma) in jo preložiti banki. V primeru začasnega izvoza mora izvoznik naznaniti banki tudi razlog pošiljanja in termin vrnitve blaga. Če v nakazanem terminu ne pride blago nazaj v Italijo, je izvoznik dolžan izročiti zavodu »Istituto nazionale per i cambi con l'estero« devize, odgovarjajoče vrednosti blaga. Če se pa pošlje blago v shrambo ali pa za komisijsko prodajo v inozemstvu, mora prevzeti proti »Istituto nazionale per i cambi con l'estero« obveznost, da bo njemu odstopil devize in terjatve in plačilna sredstva, katere bo dobil za blago, in to tudi pri vsaki delni prodaji.

Iz navedenega je razvidno, da je izvoz blaga iz Italije zelo otežkočen, posebno če izvoznik nima svojega bivališča v mestu, v katerem je sedež katere od preje navedenih bank, oziroma podružnic. V zadnjem primeru more sicer doseči tudi brzojavnim pötem tako dovoljenje, kar pa je seveda zvezano s precejšnjimi stroški.

Te nove naredbe o izvozu blaga bodo pač še bolj skrčile izvoz iz Italije in gotovo neugodno vplivale na italijansko plačilno bilanco.

Te devizne uredbe, kakor sploh vse devizne uredbe, so slabo zdravilo za bolezen, na kateri trpi vsa svetovna trgovina, ker ne odstranijo vzroka te bolezni, katere je povzročena z raznimi uvoznimi prepovedmi, kontingenti, visokimi carinami in tudi deviznimi uredbami. Evropske države ne storijo nič, da bi se te škodljive zapreke odstranile, če tudi trgovci čutijo njih neugodni vpliv in če tudi so gospodarski strokovnjaki že pogosto opozarjali na njih škodljivost.

Posojilo izvoznikom Vardarske banovine

Za pospeševanje našega izvoza v Grčijo je finančni minister izdal Narodni banki nalog, da sme dati izvoznikom na terjatve pri izvozu posojila do 80 namesto do 50% zneska, kakor je veljalo doslej.

Švica svari pred špekulativnim izvozom v Nemčijo

Švicarski narodno-gospodarski oddelek je izdal svarilo na vse izvoznike, ker se v zadnjem času veča nenormalni in le špekulativni izvoz v Nemčijo, ki je škodljiv za švicarsko gospodarstvo. Zato se ne bodo za ta izvoz več izplačevala v Švici naplačila.

Slika tujskega prometa v Mariboru

Maribor si že nekaj let sem krčevito prizadeva, da bi dvignil tujski promet ter si iz njega ustvaril vir dohodkov za svoje gospodarstvo. V to svrhu je zlasti mariborsko mesto že investiralo znatne vsote, da omenimo predvsem zgraditev kopališča na Mariborskem otoku, pa tudi od zasebnikov se je v ta namen veliko žrtvovalo. Novi hoteli in kavarne, moderniziranje raznih kavarn in drugih tujskoprometnih ustanov pričča o duhu naprednosti, ki oživlja mariborsko gospodarsko podjetnost. Poleg tega je začel Maribor zadnja leta s prirejanjem »Mariborskega tedna«, ki se je dosedaj prav dobro obnesel. Vse to se sedaj izraža v znatnem napredku tujskega prometa, ki pa vendar še ni tak, da bi odgovarjal pričakovanju. Maribor, ki ima vse naravne pogoje za izrazito letovišgarsko mesto, je v tem oziru še malo znan in slabo obiskan. Lansko leto je obiskalo Maribor 24.041 tujcev. Od tega je bilo 16.741 naših državljanov in 7283 inozemcev. Največ obiskovalcev je bilo iz Dravske banovine (brez Ljubljane) 9667, iz Ljubljane same 1427. Med inozemci so na prvem mestu Avstrijci (3416). Nočinin je bilo v preteklem letu 35 tisoč 122, in sicer je prenočevalo v Mariboru od 2—8 dni 7620, 8—14 dni 470, 14 dni do 1 mesec 237, nad 1 mesec 88, eno noč pa 26.707. Po nočininah sodeč tvorijo glavni kader obiskovalcev poslovni krogi, ki se zadržujejo v mestu le kratek čas. Če računamo nočnine in dnevno potrošnjo s povprečno Din 50,—, so pustili tuji v Mariboru Din 1.856.100—.

Nabavite si davčne karte za hišno služabništvo

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglašala: Po noveliranem členu 95. zakona o neposrednih davkih se plačuje za hišno služabništvo na leto po Din 50,— uslužbenkega davka za vsakega posla. Dokaz o plačanem davku je davčna karta, na kateri pa morata biti napisana s črnilom ime in priimek službodavca. Davčna karta se mora nabaviti najpozneje do konca januarja vsakega leta, odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo.

Davčne karte se dobijo v trafikah, ki prodajajo davčne znamke. Poslodavec, ki davčne karte ne nabavi ali je ne nabavi pravočasno, plača za kaznen 5 kratno vrednost davčne karte.

Vsi maloprodajalci davčnih kart za hišno služabništvo se v smislu razpisa finančnega ministristva št. 106.978/III od dne 31. decembra 1934 opozarjajo, da vrnejo vse neprodane in nepoškodovane davčne karte za leto 1934 najpozneje do 10. januarja 1935 davčni upravi, ki jih bo zamenjala za nove, veljavne za leto 1935.

Aktivni v kliringu

Koncem decembra je znašal saldo v kliringu prometu z Nemčijo v našo korist že 223 milijonov Din. Kakor smo že poročali, se je tudi naš pasivni saldo s Češkoslovaško znižal za polovico. Postali pa smo aktivni tudi v prometu z Italijo in znaša presežek naših terjatev že 9 milijonov Din. Tudi v prometu s Švico smo postali aktivni za 38 milijona Din.

Povišana taksa za vplačila po čekovni položnici

Prometni minister je odredil, da se s 1. februarjem poviša taksa na vplačila po čekovni položnici ter se bo po 1. februarju plačevalo: za vplačila do 500 Din taksa Din —50, za vplačila do Din 5.000— Din 1'—, do 10.000 Din 1'50, do 50.000 Din 2'—, do 100 tisoč Din 4 Din in za vsote nad 100 tisoč Din taksa 5 Din. (Dosedaj se je plačevala za vplačila do 500 Din taksa 50 par, za višja vplačila pa 1 dinar.)

Že v 24 urah

harva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši. monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
 Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8.
 Telefon št. 22-72.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

